

Til Helseminister og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Oslo, 22.10.2024

Borgerstyrt Personlig Assistanse (BPA)

Det følgende er felles anbefalinger fra organisasjonen som oppfølging av møtet med statsråden om Borgerstyrt personlig assistanse (BPA) 25. september 2024.

BPA må ut av Helselovgivningen og flyttes inn i egen lov.

BPA er et av våre viktigste likestillingsverktøy. Vi viser til NOU «Selvstyrt er velstyrt» som tydelig beskriver utfordringene med dagens praktisering, samt til dissensforslaget om egen BPA lov. Vi vil fremheve behovet for å løfte BPA ut av helselovgivningen. Det er først da vi får en reell mulighet til å definere, forme og sikre BPA som det reelle likestillingsverktøyet det skal være.

BPA avlaster helsepersonell

Norge vil ha utfordringer med å skaffe nok helsepersonell i årene fremover. Assistentene i BPA ordningen konkurrerer ikke på samme arbeidsmarked, men utfyller behovene. Mange assistenter er personer som enten er under utdanning, eller ikke har utdanning, men som kan bidra i mindre stillinger. Det er ikke bærekraftig at helsearbeidere skal utføre praktisk bistand til funksjonshemmede når det faktiske behovet er ufaglærte personlige assistenter. Slik sett vil BPA komplettere rekrutteringsbildet, og vil kunne avlaste helsetjenestene.

BPA koster mindre og er samfunnsnyttig

BPA er billigere time for time enn andre tjenester, reduserer behov for tradisjonelle helse og omsorgstjenester og gjør at flere kan få eller beholde jobb. Vedlagt er et faktaark fra Virke som utdyper dette.

Frem til at BPA er forankret i egen lov, med tydelige føringer som sikrer en lik praktisering i hele landet vil vi peke på noen tiltak som kan gjennomføres uavhengig av lovarbeid.

1. Funksjonsassistanseordningen utvides til å omfatte studieløp.

Høyere utdanning styrker sterkt muligheten for yrkesdeltakelse for mange med nedsatt funksjonsevne. Vi erfarer at ordningen med Funksjonsassistanse er vellykket. Det vil være mulig med relativt enkle grep å utvide denne til å gjelde høyere utdanning. Samtidig er det vesentlig å få til forbedringer knyttet til tiden mellom inntak i studier og studiestart. For en kommende student som må flytte til en ny kommune vil eksisterende BPA-vedtak i kommunen en flytter fra falle bort ved flytting, og det er potensielt svært lang saksbehandlingstid for BPA-vedtak i studiekommunen. Dette kan føre til forsinkelser og frafall og må adresseres. Ved å utvide ordningen med funksjonsassistanse til å også gjelde studenter, bør ordningen også inkludere assistanse til en del grunnleggende behov som å stå opp og legge seg, i tillegg til å kunne ivareta egen helse. Det hjelper ikke å få assistanse på studiestedet, hvis man ikke er sikret muligheten til å stå opp om morgenen. I denne sammenhengen vil også kommunale helse og omsorgstjenester avlastes.

2. Maksgrenser for saksbehandlingstid knyttet til BPA

Vi erfarer at kommunenes saksbehandlingstid er uforsvarlig lang. Dette er til hinder for planlegging av eget liv, og særlig utfordrende ved studiestart, ansettelse og flytting. Det bør stilles krav om maksimalt 2 måneder saksbehandlingstid for både kommuner og statsforvalter. Kommunene har klare saksbehandlingsfrister i byggesaker, og vi kan ikke se noen grunn til at det ikke skal stilles krav til saksbehandling på BPA. Lang saksbehandlingstid på tjenester er besparende for kommunene, og så lenge det ikke er krav til kompensierende tiltak i saksbehandlingstiden er det ingen motivasjon for kommunene å saksbehandle raskere.

3. Senke innslagspunktet for særlig ressurskrevende tjenester

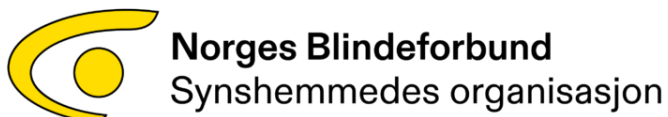
For 2025 vil innslagspunktet ligge på 1.692.000,- Da kompensasjonsordningen for ressurskrevende tjenester ble innført i 2004, var innslagspunktet 700.000. Utrechnet etter dagens priser ville det ha gitt et innslagspunkt på ca. 1.155.000. Dette er en ordning som bidrar til å sikre at kommunene gir de tjenestene som behøves. Å senke innslagspunktet til 2004 nivå, vil styrke tryggheten for å få det tilbudet som behøves for både BPA og andre tjenester.

Tydlig kommunikasjon

Vi mener Helseministeren med regjeringen må være tydelig i sin kommunikasjon på at BPA ikke er en tjeneste på linje med de kommunale helse – og omsorgstjenestene, men at BPA skal være et virkemiddel for å oppnå Norges forpliktelser etter CRPD.

Helseministeren har signalisert at han vil tilskrive kommunene. Vi anbefaler at ministeren minner om:

- at BPA er et likestillingsverktøy
- at BPA har unntak fra journalplikten. Journalføring av praktisk bistand oppleves som inngripende i privatlivet.
- at behovet for BPA ikke kan dekkes med støttekontakter
- at kommunene også må vurdere samfunnsnyttene av den økte samfunnsdeltakelsen som BPA gir
- at BPA må kunne brukes på reise i andre kommuner
- at rett til BPA er uavhengig av bosted/boform og om man har vedtak om tvang og makt
- at kommunene bør opprettholde samme timeantall til innflyttere inntil ny vurdering er behandlet. Listen bør være høy for å redusere antall timer
- at BPA er for alle, uavhengig om du leder selv eller trenger assistanse i arbeidslederrollen
- at kommunene har en informasjonsplikt om BPA

UngFunk
Unge funksjonshemmede

JAG

